

ਅਸਟੇਟ ਡਿਊਟੀ ਰੈਫਰੈਂਸ

ਪ੍ਰੋਮ ਚੰਦ ਪੰਡਿਤ ਅਤੇ ਗੋਪਾਲ ਸਿੰਘ ਜੇ. ਜੇ.

ਵੀਰਪਾਲ ਕੌਰ, - ਅਪੀਲਕਰਤਾ

ਬਨਾਮ

ਸੰਪੱਤੀ ਡਿਊਟੀ ਦਾ ਕੰਟਰੋਲਰ— ਜਵਾਬਦਾਤਾ

1967 ਦਾ ਸੰਪੱਤੀ ਡਿਊਟੀ ਸੰਦਰਭ ਨੰਬਰ 1.

12 ਜੁਲਾਈ 1971

ਸੰਪੱਤੀ ਡਿਊਟੀ ਐਕਟ (1953 ਦਾ XXXIV)— ਧਾਰਾ 5, 34, 35 ਅਤੇ ਪਹਿਲੀ ਅਨੁਸੂਚੀ — ਖੇਤੀਬਾੜੀ ਅਤੇ ਗੈਰ-ਖੇਤੀਬਾੜੀ ਦੋਵੇਂ ਤਰ੍ਹਾਂ ਦੀ ਜਾਇਦਾਦ ਛੱਡਣ ਵਾਲੇ ਮ੍ਰਿਤਕ — ਪਹਿਲੀ ਅਨੁਸੂਚੀ ਵਿਚ ਜ਼ਿਕਰ ਨਾ ਕੀਤੇ ਗਏ ਰਾਜ ਵਿਚ ਸਥਿਤ ਹੋਣ ਕਾਰਨ ਖੇਤੀ ਸੰਪੱਤੀ ਨੂੰ ਜਾਇਦਾਦ ਡਿਊਟੀ ਤੋਂ ਛੋਟ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਹੈ—ਅਜਿਹੀ ਜਾਇਦਾਦ - ਕੀ ਸੰਪੱਤੀ ਡਿਊਟੀ ਦੀ ਦਰ ਨੂੰ ਨਿਰਧਾਰਤ ਕਰਨ ਲਈ ਜਾਇਦਾਦ ਦੇ ਮੁੱਖ ਮੁੱਲ ਨੂੰ ਨਿਰਧਾਰਤ ਕਰਨ ਵਿੱਚ ਸ਼ਾਮਲ ਕੀਤਾ ਜਾਣਾ ਹੈ।

ਮੰਨਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਕਿ ਅਸਟੇਟ ਡਿਊਟੀ ਐਕਟ, 1953 ਦੀ ਧਾਰਾ 4 ਦੇ ਤਹਿਤ, ਐਕਟ ਦੀ ਪਹਿਲੀ ਅਨੁਸੂਚੀ ਵਿੱਚ ਦਰਸਾਏ ਗਏ ਰਾਜਾਂ ਵਿੱਚ ਸਥਿਤ ਖੇਤੀਬਾੜੀ ਜ਼ਮੀਨ ਸਮੇਤ, ਮ੍ਰਿਤਕ ਦੁਆਰਾ ਛੱਡੀ ਗਈ ਸਾਰੀਆਂ ਜਾਇਦਾਦਾਂ ਦੇ ਮੂਲ ਮੁੱਲ 'ਤੇ ਜਾਇਦਾਦ ਡਿਊਟੀ ਲਗਾਈ ਜਾਂਦੀ ਹੈ। ਧਾਰਾ 35 ਦੇ ਅਨੁਸਾਰ ਨਿਸ਼ਚਿਤ ਕੀਤੀ ਗਈ ਹੈ। ਰਾਜ ਵਿੱਚ ਸਥਿਤ ਖੇਤੀਬਾੜੀ ਵਾਲੀ ਜ਼ਮੀਨ ਜਿਸਦਾ ਪਹਿਲੇ ਅਨੁਸੂਚੀ ਵਿੱਚ ਜ਼ਿਕਰ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ, ਨੂੰ ਮ੍ਰਿਤਕ ਦੀ ਜਾਇਦਾਦ 'ਤੇ ਡਿਊਟੀ ਲਗਾਉਣ ਦੇ ਉਦੇਸ਼ ਲਈ ਸ਼ਾਮਲ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਜਾਵੇਗਾ। ਪਰ ਜਿਸ ਦਰ 'ਤੇ ਉਕਤ ਡਿਊਟੀ ਲਗਾਈ ਜਾਂਦੀ ਹੈ, ਉਹ ਅਜਿਹੀਆਂ ਵਾਹੀਯੋਗ ਜ਼ਮੀਨਾਂ ਨੂੰ ਸ਼ਾਮਲ ਕਰਨ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਹੀ ਤੈਅ ਹੋਵੇਗੀ। ਉਹ ਮ੍ਰਿਤਕ ਦੀ ਜਾਇਦਾਦ ਦੇ ਮੁੱਖ ਮੁੱਲ ਦੇ ਨਿਰਧਾਰਨ ਲਈ ਸ਼ਾਮਲ ਕੀਤੇ ਜਾਂਦੇ ਹਨ ਅਤੇ ਇਸ ਦੇ ਆਧਾਰ 'ਤੇ

ਜਾਇਦਾਦ ਡਿਊਟੀ ਦੀ ਦਰ ਨਿਰਧਾਰਤ ਕੀਤੀ ਜਾਵੇਗੀ।

(ਪਾਰਾ 4, 5 ਅਤੇ 9)

ਸੰਪੱਤੀ ਡਿਊਟੀ ਐਕਟ, ਅਪੀਲੀ ਟ੍ਰਿਬਿਊਨਲ (ਦਿੱਲੀ ਬੈਂਚ) ਦੁਆਰਾ ਬਣਾਏ ਗਏ ਅਸਟੇਟ ਡਿਊਟੀ ਐਕਟ, 1953 ਦੀ ਧਾਰਾ 64(1) ਦੇ ਅਧੀਨ ਹਵਾਲਾ, - ਇੱਕ ਵਿੱਚ ਕਾਨੂੰਨ ਦੇ ਹੇਠਲੇ ਸਵਾਲ 'ਤੇ ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਦੀ ਰਾਏ ਲਈ 4 ਜਨਵਰੀ, 1967 ਦੇ ਆਪਣੇ ਹੁਕਮ ਰਾਹੀਂ ਕੇਸ RA ਨੰ. (1960 ਦਾ Pb./64)।

"ਕੀ, ਤੱਥਾਂ ਅਤੇ ਕੇਸ ਦੀਆਂ ਸਥਿਤੀਆਂ ਵਿੱਚ, ਬੋਰਡ ਇਹ ਮੰਨਣ ਵਿੱਚ ਸਹੀ ਸੀ ਕਿ ਅਸਟੇਟ ਡਿਊਟੀ ਐਕਟ, 1953 ਦੇ ਉਪਬੰਧਾਂ ਦੇ ਤਹਿਤ, ਗੈਰ-ਖੇਤੀ ਸੰਪੱਤੀ ਦੇ ਮੁੱਲ 'ਤੇ ਮਿਤਕ ਦੀ ਮੰਤ 'ਤੇ ਜਾਇਦਾਦ ਡਿਊਟੀ ਅਦਾ ਕੀਤੀ ਜਾਂਦੀ ਸੀ। ਜਾਇਦਾਦ ਦੇ ਮੁੱਖ ਮੁੱਲ 'ਤੇ ਲਾਗੂ ਹੋਣ ਵਾਲੀ ਦਰ 'ਤੇ ਜਿਸ ਵਿੱਚ 'ਪੈਪਸੂ' ਵਿੱਚ ਖੇਤੀਬਾੜੀ ਜ਼ਮੀਨ ਦਾ ਮੁੱਲ ਸ਼ਾਮਲ ਹੋਵੇਗਾ ਜੋ ਕਿ ਡਿਊਟੀ ਲਈ ਜਵਾਬਦੇਹ ਨਹੀਂ ਸੀ ਪਰ ਜਾਇਦਾਦ ਦੇ ਮੁੱਲ ਵਿੱਚ ਸ਼ਾਮਲ ਕਰਨ ਲਈ ਜਵਾਬਦੇਹ ਸੀ।

ਜੇਵੀ ਗੁਪਤਾ ਵਕੀਲ, ਬਿਨੈਕਾਰ ਲਈ।

ਜਵਾਬਦਾਤਾ ਲਈ ਡੀ.ਐਨ ਅਵਸਥੀ ਅਤੇ ਬੀ.ਐਸ.ਗੁਪਤਾ ਵਕੀਲ।

ਨਿਰਣਾ

ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਦਾ ਫੈਸਲਾ ਇਹਨਾਂ ਦੁਆਰਾ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਸੀ: -

ਪੰਡਿਤ ਜੇ.—ਅਧਿਕਾਰ ਦੇ ਕਹੇ ਜਾਣ ਤੋਂ ਬਾਅਦ, ਅਸਟੇਟ ਡਿਊਟੀ ਐਕਟ, 1953 ਦੀ ਧਾਰਾ 64(1) ਦੇ ਤਹਿਤ ਕਾਨੂੰਨ ਦੇ ਹੇਠਾਂ ਦਿੱਤੇ ਸਵਾਲ ਨੂੰ ਰਾਏ ਲਈ ਭੇਜਿਆ ਗਿਆ ਹੈ: -

*

"ਕੀ, ਤੱਥਾਂ ਅਤੇ ਕੇਸ ਦੀਆਂ ਸਥਿਤੀਆਂ ਵਿੱਚ, ਬੋਰਡ ਇਹ ਮੰਨਣ ਵਿੱਚ ਸਹੀ ਸੀ ਕਿ ਅਸਟੇਟ ਡਿਊਟੀ ਐਕਟ, 1953 ਦੇ ਉਪਬੰਧਾਂ ਦੇ ਤਹਿਤ,

ਗੈਰ-ਖੇਤੀ ਸੰਪਤੀ ਦੇ ਮੁੱਲ 'ਤੇ ਮ੍ਰਿਤਕ ਦੀ ਮੌਤ 'ਤੇ ਜਾਇਦਾਦ ਡਿਊਟੀ ਅਦਾ ਕੀਤੀ ਜਾਂਦੀ ਸੀ। ਜਾਇਦਾਦ ਦੇ ਮੁੱਖ ਮੁੱਲ 'ਤੇ ਲਾਗੂ ਹੋਣ ਵਾਲੀ ਦਰ 'ਤੇ ਜਿਸ ਵਿੱਚ 'ਪੈਪਸੂ' ਵਿੱਚ ਖੇਤੀਬਾੜੀ ਜ਼ਮੀਨ ਦਾ ਮੁੱਲ ਸ਼ਾਮਲ ਹੋਵੇਗਾ ਜੋ ਕਿ ਡਿਊਟੀ ਲਈ ਜਵਾਬਦੇਹ ਨਹੀਂ ਸੀ ਪਰ ਜਾਇਦਾਦ ਦੇ ਮੁੱਲ ਵਿੱਚ ਸ਼ਾਮਲ ਕਰਨ ਲਈ ਜਵਾਬਦੇਹ ਸੀ।"

(2) ਇਸ ਨੇ ਹੇਠਲੀਆਂ ਸਥਿਤੀਆਂ ਵਿੱਚ 1€ ਪੈਦਾ ਕੀਤਾ ਹੈ। ਕਰਨਲ.11 ਰਾ ਸਿੰਘ ਦੀ 7 ਜਨਵਰੀ, 1953 ਨੂੰ ਮੌਤ ਹੋ ਗਈ, ਖੇਤੀਬਾੜੀ ਅਤੇ ਗੈਰ-ਖੇਤੀਬਾੜੀ ਦੋਵੇਂ ਜਾਇਦਾਦਾਂ ਛੱਡ ਕੇ- ਉਸਦੀ ਮੌਤ 'ਤੇ, ਉਸਦੀ ਵਿਧਵਾ ਸ਼੍ਰੀਮਤੀ ਵੀਰਪਾਲ ਕੌਰ ਨੇ ਉਸ ਜਾਇਦਾਦ ਦਾ ਲੇਖਾ ਅਸਟੇਟ ਡਿਊਟੀ, ਪਟਿਆਲਾ ਦੇ ਸਹਾਇਕ ਕੰਟਰੋਲਰ ਨੂੰ ਦਿੱਤਾ। ਖੇਤੀਬਾੜੀ ਸੰਪਤੀ ਪੈਪਸੂ ਦੇ ਸਾਬਕਾ ਰਾਜ ਵਿੱਚ ਸਥਿਤ ਸੀ ਅਤੇ ਮ੍ਰਿਤਕ ਦੀ ਮੌਤ ਦੇ ਸਮੇਂ ਇਸ ਨੂੰ ਜਾਇਦਾਦ ਡਿਊਟੀ ਤੋਂ ਛੋਟ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਸੀ। ਅਸਟੇਟ ਡਿਊਟੀ ਦੇ ਡਿਪਟੀ ਕੰਟਰੋਲਰ, ਜਿਸ ਨੇ ਮੁਲਾਂਕਣ ਪੂਰਾ ਕੀਤਾ, ਨੇ ਮ੍ਰਿਤਕ ਦੀ ਜਾਇਦਾਦ ਦਾ ਸ਼ੁੱਧ ਮੂਲ ਮੁੱਲ ਰੁਪਏ ਨਿਰਧਾਰਤ ਕੀਤਾ। 10,63,217 ਅਤੇ ਇਸ ਰਕਮ ਵਿੱਚ ਵਾਹੀਯੋਗ ਜ਼ਮੀਨਾਂ ਦੀ ਕੀਮਤ ਵੀ ਸ਼ਾਮਲ ਸੀ, ਜੋ ਕਿ 9,44,060 ਰੁਪਏ ਸੀ। ਮੁਲਾਂਕਣਕਰਤਾ ਨੇ ਕੇਂਦਰੀ ਮਾਲੀਆ ਬੋਰਡ ਦੇ ਸਾਹਮਣੇ ਇੱਕ ਅਪੀਲ ਦਾਇਰ ਕੀਤੀ ਅਤੇ ਡਿਪਟੀ ਕੰਟਰੋਲਰ ਦੁਆਰਾ ਕੀਤੀ ਜਾਇਦਾਦ ਦੇ ਮੁਲਾਂਕਣ 'ਤੇ ਇਤਰਾਜ਼ ਕੀਤਾ। ਇਹ ਵੀ ਕਿਹਾ ਗਿਆ ਕਿ ਗੈਰ-ਖੇਤੀ ਸੰਪਤੀ ਦੀ ਕੀਮਤ ਇੱਕ ਲੱਖ ਰੁਪਏ ਤੋਂ ਵੱਧ ਨਹੀਂ ਹੈ, ਇਸ ਲਈ, ਇਸ 'ਤੇ ਕੋਈ ਡਿਊਟੀ ਨਹੀਂ ਲਗਾਈ ਜਾਂਦੀ। ਬੋਰਡ ਨੇ ਵੱਖ-ਵੱਖ ਸੰਪਤੀਆਂ ਦੇ ਮੁਲਾਂਕਣ ਦੇ ਵਿਵਾਦਿਤ ਸਵਾਲਾਂ ਬਾਰੇ ਹੋਰ ਪੁੱਛਗਿੱਛ ਕਰਨ ਲਈ ਮਾਮਲਾ ਡਿਪਟੀ ਕੰਟਰੋਲਰ ਨੂੰ ਭੇਜ ਦਿੱਤਾ ਹੈ। ਰਿਪੋਰਟ ਪ੍ਰਾਪਤ ਹੋਣ ਤੋਂ ਬਾਅਦ, ਬੋਰਡ ਨੇ ਡਿਪਟੀ ਕੰਟਰੋਲਰ ਦੁਆਰਾ ਕੀਤੇ ਗਏ ਮੁਲਾਂਕਣ ਦੇ ਸਬੰਧ ਵਿੱਚ ਕੁਝ ਕਟੌਤੀਆਂ ਦੀ ਇਜਾਜ਼ਤ ਦਿੱਤੀ, ਜਿਸ ਦੇ ਨਤੀਜੇ ਵਜੋਂ ਮ੍ਰਿਤਕ ਦੀ ਜਾਇਦਾਦ ਦਾ ਮੂਲ ਮੁੱਲ ਘਟਾ ਕੇ ਰੁਪਏ ਹੋ ਗਿਆ। 9,79,486 ਅਤੇ ਇਸ ਵਿੱਚ ਸ਼ਾਮਲ ਵਾਹੀਯੋਗ ਜ਼ਮੀਨਾਂ ਦੀ ਕੀਮਤ ਘਟਾ ਕੇ ਰੁਪਏ ਕਰ ਦਿੱਤੀ ਗਈ। 8,73,820 ਹੈ। ਬੋਰਡ ਨੇ ਮੁਲਾਂਕਣ ਦੀ ਦੂਜੀ ਦਲੀਲ ਨੂੰ ਇਸ ਪ੍ਰਭਾਵ ਤੋਂ ਖਾਰਜ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਕਿ ਐਕਟ ਦੀ ਦੂਜੀ

ਅਨੁਸੂਚੀ ਨਾਲ ਪੜ੍ਹੀ ਗਈ ਧਾਰਾ 35 ਦੇ ਤਹਿਤ ਕੋਈ ਡਿਊਟੀ ਲਗਾਉਣ ਯੋਗ ਨਹੀਂ ਹੈ, ਕਿਉਂਕਿ ਮ੍ਰਿਤਕ ਦੀ ਜਾਇਦਾਦ ਵਿੱਚ ਦੋ ਕਿਸਮਾਂ ਦੀਆਂ ਜਾਇਦਾਦਾਂ ਹੁੰਦੀਆਂ ਹਨ, ਇੱਕ ਜਿਸ 'ਤੇ ਜਾਇਦਾਦ ਡਿਊਟੀ ਲਗਾਈ ਜਾਂਦੀ ਸੀ। ਅਤੇ ਦੂਸਰਾ, ਅਰਥਾਤ, ਖੇਤੀਬਾੜੀ ਵਾਲੀ ਜ਼ਮੀਨ, ਜਿਸ ਨੂੰ ਜਾਇਦਾਦ ਡਿਊਟੀ ਦੇ ਭੁਗਤਾਨ ਤੋਂ ਛੋਟ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਸੀ ਅਤੇ ਪਹਿਲਾਂ ਦੀ ਕੀਮਤ ਇੱਕ ਲੱਖ ਰੁਪਏ ਤੋਂ ਘੱਟ ਸੀ। ਇਸ ਵਿੱਚ ਕਿਹਾ ਗਿਆ ਸੀ ਕਿ ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 34(1) ਦੇ ਤਹਿਤ, ਪੈਪਸੂ ਰਾਜ ਵਿੱਚ ਛੋਟ ਪ੍ਰਾਪਤ ਖੇਤੀਬਾੜੀ ਜ਼ਮੀਨਾਂ ਸਮੇਤ ਮੌਤ 'ਤੇ ਪਾਸ ਹੋਣ ਵਾਲੀਆਂ ਸਾਰੀਆਂ ਸੰਪਤੀਆਂ ਨੂੰ ਜਾਇਦਾਦ ਦੇ ਮੁੱਖ ਮੁੱਲ ਅਤੇ ਡਿਊਟੀ ਦੀ ਦਰ ਨੂੰ ਨਿਰਧਾਰਤ ਕਰਨ ਲਈ ਸਭ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਇਕੱਠਾ ਕੀਤਾ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ। ਇਸ ਲਈ ਉਚਿਤ. ਜਦੋਂ ਇਹ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ, ਤਾਂ ਮੂਲ ਮੁੱਲ ਇੱਕ ਲੱਖ ਰੁਪਏ ਤੋਂ ਵੱਧ ਸੀ ਅਤੇ ਇਸ ਲਈ, ਮ੍ਰਿਤਕ ਦੀ ਜਾਇਦਾਦ 'ਤੇ ਲਾਗੂ ਡਿਊਟੀ ਦੀ ਇੱਕ ਨਿਸ਼ਚਿਤ ਦਰ ਸੀ- ਹਾਲਾਂਕਿ, ਡਿਊਟੀ, ਜਾਇਦਾਦ ਦੇ ਡਿਊਟੀ ਯੋਗ ਹਿੱਸੇ 'ਤੇ ਲਗਾਈ ਜਾਣੀ ਸੀ, ਬਾਕੀ। ਛੋਟ ਦਿੱਤੀ ਜਾ ਰਹੀ ਹੈ, ਪਰ ਸਮੁੱਚੀ ਜਾਇਦਾਦ 'ਤੇ ਲਾਗੂ ਦਰ 'ਤੇ।

(3) ਐਕਟ ਵਿੱਚ ਚਾਰਜਿੰਗ ਸੈਕਸ਼ਨ ਸੈਕਸ਼ਨ 5 ਹੈ, ਜਿਸ ਦਾ ਸੰਬੰਧਿਤ ਹਿੱਸਾ ਪੜ੍ਹਦਾ ਹੈ:

"ਅਸਟੇਟ ਡਿਊਟੀ ਦੀ ਵਸੂਲੀ। - (1) ਇਸ ਐਕਟ ਦੇ ਸ਼ੁਰੂ ਹੋਣ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਮਰਨ ਵਾਲੇ ਹਰੇਕ ਵਿਅਕਤੀ ਦੇ ਮਾਮਲੇ ਵਿੱਚ, ਇਸ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਸਪੱਸ਼ਟ ਤੌਰ 'ਤੇ ਪ੍ਰਦਾਨ ਕੀਤੇ ਜਾਣ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ, ਖੇਤੀਬਾੜੀ ਸਮੇਤ, ਸੈਟਲ ਜਾਂ ਸੈਟਲ ਨਾ ਹੋਣ ਵਾਲੀ ਸਾਰੀ ਜਾਇਦਾਦ, ਜੋ ਕਿ ਇਸ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਪ੍ਰਦਾਨ ਕੀਤੀ ਗਈ ਹੈ, ਦੇ ਨਿਰਧਾਰਿਤ ਮੂਲ ਮੁੱਲ 'ਤੇ ਲਗਾਇਆ ਜਾਵੇਗਾ ਅਤੇ ਅਦਾ ਕੀਤਾ ਜਾਵੇਗਾ। ਇਸ ਐਕਟ ਦੀ ਪਹਿਲੀ ਅਨੁਸੂਚੀ ਵਿੱਚ ਨਿਰਧਾਰਤ ਰਾਜਾਂ ਵਿੱਚ ਸਥਿਤ ਜ਼ਮੀਨ, ਜੋ ਅਜਿਹੇ ਵਿਅਕਤੀ ਦੀ ਮੌਤ 'ਤੇ ਪਾਸ ਹੁੰਦੀ ਹੈ, ਧਾਰਾ 35 ਦੇ ਅਨੁਸਾਰ ਨਿਰਧਾਰਤ ਦਰਾਂ 'ਤੇ ਡਿਊਟੀ ਨੂੰ "ਅਸਟੇਟ ਡਿਊਟੀ" ਕਿਹਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ।

* * * * *

(4) ਐਕਟ ਦੀ ਪਹਿਲੀ ਅਨੁਸੂਚੀ ਵਿੱਚ ਦਰਸਾਏ ਗਏ ਰਾਜਾਂ ਵਿੱਚ ਸਥਿਤ ਖੇਤੀਬਾੜੀ ਜ਼ਮੀਨ ਸਮੇਤ, ਧਾਰਾ 35 ਦੇ ਅਨੁਸਾਰ ਨਿਰਧਾਰਤ ਦਰਾਂ 'ਤੇ, ਮ੍ਰਿਤਕ ਦੁਆਰਾ ਛੱਡੀਆਂ ਗਈਆਂ ਸਾਰੀਆਂ ਜਾਇਦਾਦਾਂ ਦੇ ਮੁੱਖ ਮੁੱਲ 'ਤੇ ਜਾਇਦਾਦ ਡਿਊਟੀ ਲਗਾਈ ਜਾਂਦੀ ਹੈ।

(5) ਜ਼ਿਕਰਯੋਗ ਹੈ ਕਿ ਪੈਪਸੂ ਰਾਜ ਨੂੰ ਐਕਟ ਦੀ ਪਹਿਲੀ ਅਨੁਸੂਚੀ ਵਿੱਚ ਸ਼ਾਮਲ ਨਹੀਂ ਹੈ। ਅਜਿਹਾ ਹੋਣ ਕਰਕੇ, ਉਸ ਰਾਜ ਵਿੱਚ ਸਥਿਤ ਖੇਤੀਬਾੜੀ ਵਾਲੀ ਜ਼ਮੀਨ ਨੂੰ ਮ੍ਰਿਤਕ ਦੀ ਜਾਇਦਾਦ 'ਤੇ ਡਿਊਟੀ ਲਗਾਉਣ ਦੇ ਉਦੇਸ਼ ਲਈ ਸ਼ਾਮਲ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਜਾਵੇਗਾ।

(6) ਅਸਟੇਟ ਡਿਊਟੀ ਦੀ ਦਰ ਦੇ ਨਿਰਧਾਰਨ ਨਾਲ ਸੰਬੰਧਿਤ ਹੈ। ਇਸ ਭਾਗ ਦਾ ਹਿੱਸਾ, ਜਿਸ ਨਾਲ ਅਸੀਂ ਸੰਬੰਧਿਤ ਹਾਂ, ਕਹਿੰਦਾ ਹੈ-

34. "ਇਕੱਠਾ - (1) ਮ੍ਰਿਤਕ ਦੀ ਮੌਤ 'ਤੇ ਪਾਸ ਹੋਣ ਵਾਲੀ ਕਿਸੇ ਵੀ ਜਾਇਦਾਦ 'ਤੇ ਅਦਾ ਕੀਤੀ ਜਾਣ ਵਾਲੀ ਜਾਇਦਾਦ ਡਿਊਟੀ ਦੀ ਦਰ ਨਿਰਧਾਰਤ ਕਰਨ ਲਈ, ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਪਾਸ ਹੋਣ ਵਾਲੀ ਸਾਰੀ ਜਾਇਦਾਦ, ਨੂੰ ਛੱਡ ਕੇ-

* * * * # ਟੀ ਵੀ

"ਪਰ ਸਮੇਤ-

(i) * ♦ * ♦ ' .

(ii) * * * *

(iii) ਪਹਿਲੀ ਅਨੁਸੂਚੀ ਵਿੱਚ ਨਿਰਦਿਸ਼ਟ ਨਹੀਂ ਕੀਤੀ ਗਈ ਕਿਸੇ ਵੀ ਰਾਜ ਵਿੱਚ ਸਥਿਤ ਖੇਤੀਬਾੜੀ ਵਾਲੀ ਜ਼ਮੀਨ ਨੂੰ ਇੱਕ ਸੰਪੱਤੀ ਬਣਾਉਣ ਲਈ ਇਕੱਠਾ ਕੀਤਾ ਜਾਵੇਗਾ ਅਤੇ ਉੱਥੇ ਦੇ ਪ੍ਰਮੁੱਖ ਮੁੱਲ ਦੇ ਸਬੰਧ ਵਿੱਚ ਲਾਗੂ ਦਰਾਂ ਜਾਂ ਦਰਾਂ 'ਤੇ ਡਿਊਟੀ ਲਗਾਈ ਜਾਵੇਗੀ :

* * ♦ ♦ ♦ »

(7) ਇਹ ਭਾਗ, ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਮੈਂ ਪਹਿਲਾਂ ਹੀ ਜ਼ਿਕਰ ਕੀਤਾ ਹੈ, ਸੰਪੱਤੀ ਡਿਊਟੀ ਦੀ ਦਰ ਨੂੰ ਨਿਰਧਾਰਤ ਕਰਨ ਲਈ ਲਾਗੂ ਹੁੰਦਾ ਹੈ, ਅਤੇ, ਇਸ ਉਦੇਸ਼ ਲਈ, ਖੇਤੀਬਾੜੀ ਪੈਪਸੂ ਵਿੱਚ ਸਥਿਤ ਜ਼ਮੀਨਾਂ ਅਤੇ ਮ੍ਰਿਤਕਾਂ ਦੀਆਂ ਜ਼ਮੀਨਾਂ ਨੂੰ ਸ਼ਾਮਲ ਕੀਤਾ ਜਾਵੇਗਾ।

(8) ਇਸ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਐੱਲ.ਸੀ. ਸੈਕਸ਼ਨ N 35,21 ਆਉਂਦਾ ਹੈ, ਜਿਸ ਵਿਚ ਖੇਤੀਬਾੜੀ ਵਾਲੀ ਜ਼ਮੀਨ ਸਮੇਤ ਜਾਇਦਾਦ 'ਤੇ ਡਿਊਟੀ ਦੀਆਂ ਦਰਾਂ ਦੀ ਚਿੰਤਾ ਹੈ ਅਤੇ ਇਹ ਲਿਖਿਆ ਹੈ:

(35) ਖੇਤੀਬਾੜੀ ਜ਼ਮੀਨ ਸਮੇਤ ਜਾਇਦਾਦ 'ਤੇ ਜਾਇਦਾਦ ਡਿਊਟੀ ਦੀਆਂ ਦਰਾਂ।-

(1) ਜਾਇਦਾਦ ਡਿਊਟੀ ਦੀਆਂ ਦਰਾਂ ਦੂਜੀ ਅਨੁਸੂਚੀ ਵਿੱਚ ਦਰਸਾਏ ਅਨੁਸਾਰ ਹੋਣਗੀਆਂ:

ਬਸ਼ਰਤੇ ਕਿ ਅਜਿਹੀ ਕੋਈ ਡਿਊਟੀ ਨਹੀਂ ਲਗਾਈ ਜਾਵੇਗੀ-

*:	*	\$		*"
*:	*	*	*	*

(9) ਇਹਨਾਂ ਧਾਰਾਵਾਂ ਦੀ ਇੱਕ ਸੰਯੁਕਤ ਰੀਡਿੰਗ I ਇਹ ਦਰਸਾਏਗੀ ਕਿ ਇੱਕ ਮ੍ਰਿਤਕ ਵਿਅਕਤੀ ਦੀ ਗੈਰ-ਖੇਤੀ ਸੰਪੱਤੀ ਦਾ ਮੁੱਲ ਇੱਕ ਲੱਖ ਰੁਪਏ ਤੋਂ ਵੱਧ ਹੈ, ਤਾਂ ਇਹ ਜਾਇਦਾਦ ਡਿਊਟੀ ਲਈ ਚਾਰਜਯੋਗ ਹੋਵੇਗਾ। ਜਿਸ ਦਰ 'ਤੇ ਉਕਤ ਡਿਊਟੀ ਲਗਾਈ ਜਾਵੇਗੀ, ਉਹ ਮ੍ਰਿਤਕ ਵਿਅਕਤੀ ਦੀ ਪੈਪਸੂ ਵਿੱਚ ਸਥਿਤ ਖੇਤੀਬਾੜੀ ਵਾਲੀ ਜ਼ਮੀਨ ਨੂੰ ਸ਼ਾਮਲ ਕਰਨ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਪਹੁੰਚ ਜਾਵੇਗੀ, ਪਰ ਜੇ ਕਿ ਹੋਰ ਡਿਊਟੀ ਲਈ ਜਵਾਬਦੇਹ ਨਹੀਂ ਸੀ। ਹਾਲਾਂਕਿ, ਇਸ ਨੂੰ ਮ੍ਰਿਤਕ ਦੀ

ਜਾਇਦਾਦ ਦੇ ਮੁੱਖ ਮੁੱਲ ਦੇ ਨਿਰਧਾਰਨ ਲਈ ਸ਼ਾਮਲ ਕੀਤਾ ਜਾਵੇਗਾ ਅਤੇ ਇਸ ਦੇ ਆਧਾਰ 'ਤੇ ਜਾਇਦਾਦ ਡਿਊਟੀ ਦੀ ਦਰ ਨਿਰਧਾਰਤ ਕੀਤੀ ਜਾਵੇਗੀ।

(10) ਭਾਗਾਂ ਦੇ ਉਪਰੋਕਤ ਵਿਸ਼ਲੇਸ਼ਣ ਦੇ ਵਿਰੁੱਧ ਕੁਝ ਵੀ ਨੋਟ ਕਰਨ ਲਈ ਲੀਅਰਲਰਨਡੇਡਾ ਸਲਾਹਕਾਰ - ਉਸਨੇ, ਹਾਲਾਂਕਿ, ਇਹ ਦਲੀਲ ਦਿੱਤੀ ਕਿ ਮ੍ਰਿਤਕ ਦੀ ਜਾਇਦਾਦ ਦੇ ਚਾਰਜਯੋਗ ਹਿੱਸੇ ਬਾਰੇ ਅਧਿਕਾਰੀਆਂ ਦੁਆਰਾ ਕੀਤੇ ਗਏ ਮੁਲਾਂਕਣ ਦੇ ਸਬੰਧ ਵਿੱਚ ਇੱਕ ਕਲੈਰੀਕਲ ਗਲਤੀ ਸੀ। ਹਾਲਾਂਕਿ, ਇਹ ਬਿੰਦੂ ਬੋਰਡ ਲਈ ਹੈ ਕਿ ਉਹ ਕਾਨੂੰਨ ਦੇ ਅਨੁਸਾਰ ਫੈਸਲਾ ਕਰੇ।

ਗੋਬਿੰਦ ਰਾਮ ਬੱਤਰਾ ਬਨਾਮ ਯੂਨੀਅਨ ਆਫ ਇੰਡੀਆ, ਆਦਿ, (ਨਰੂਲਾ, ਜੇ.)

(11) ਉੱਪਰ ਜੋ ਕਿਹਾ ਗਿਆ ਹੈ ਉਸ ਦੇ ਮੱਦੇਨਜ਼ਰ, ਰਾਏ ਲਈ ਸਾਡੇ ਕੋਲ ਭੇਜੇ ਗਏ ਸਵਾਲ ਦਾ ਜਵਾਬ ਡੀ ਭਾਗ ਦੇ ਹੱਕ ਵਿੱਚ ਹਾਂ ਵਿੱਚ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਹੈ। ਹਾਲਾਂਕਿ, ਧਿਰਾਂ ਨੂੰ ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਵਿੱਚ ਆਪਣੇ ਖਰਚੇ ਚੁੱਕਣ ਲਈ ਛੱਡ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਹੈ।

ਐਨ.ਕੇ.ਐਸ

ਡਿਸਕਲੇਮਰ:- ਸਥਾਨਕ ਭਾਸ਼ਾ ਵਿੱਚ ਅਨੁਵਾਦ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਨਿਰਣਾਂ ਕੇਵਲ ਮੁਕੱਦਮੇਬਾਜ਼ਾਂ ਲਈ ਉਹਨਾਂ ਦੀ ਆਪਣੀ ਭਾਸ਼ਾ ਵਿੱਚ ਸਮਝਣ ਤੱਕ ਹੀ ਸੀਮਤ ਹੈ ਅਤੇ ਇਸਦਾ ਕਿਸੇ ਹੋਰ ਉਦੇਸ਼ ਲਈ ਇਸਤੇਮਾਲ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ। ਸਾਰੇ ਵਿਹਾਰਕ ਅਤੇ ਅਧਿਕਾਰਤ ਮੰਤਵਾਂ ਲਈ, ਨਿਆਂ ਨਿਰਣੇ ਦਾ ਅੰਗਰੇਜ਼ੀ ਸੰਸਕਰਣ-ਪ੍ਰਮਾਣਿਕ ਹੋਵੇਗਾ ਅਤੇ ਅਮਲ ਲਾਗੂ ਕਰਨ ਲਈ ਇਸ ਨੂੰ ਤਰਜੀਹ ਦਿੱਤੀ ਜਾਵੇਗੀ।

ਡੋਲਮਿਨ

ਸਿਵਲ ਫੁਟਕਲ

ਆਰਐਸ ਨਰੂਲਾ ਜੇ.

ਗੋਬਿੰਦ ਰਾਮ ਬੱਤਰਾ, - ਪਟੀਸ਼ਨਰ।

ਬਨਾਮ

ਯੂਨੀਅਨ ਆਫ ਇੰਡੀਆ, ਆਦਿ., -ਜਵਾਬਦਾਤਾ।

1968 ਦੀ ਸਿਵਲ ਰਿੱਟ ਨੰ. 936.

14 ਜੁਲਾਈ 1971

*ਵਿਸਥਾਪਿਤ ਵਿਅਕਤੀ (ਮੁਆਵਜ਼ਾ ਅਤੇ ਮੁੜ ਵਸੇਬਾ) ਨਿਯਮ (1955)—
ਨਿਯਮ 90 ਅਤੇ 92— ਐਕੁਆਇਰ ਕੀਤੀ ਜਾਇਦਾਦ ਦੀ ਜਨਤਕ ਨਿਲਾਮੀ
ਵਿਚ ਸਭ ਤੋਂ ਉੱਚੀ ਬੋਲੀ ਨੂੰ ਰੱਦ ਕਰਨ ਦਾ ਆਦੇਸ਼—ਕੀ ਕਾਰਨਾਂ ਦੁਆਰਾ
ਸਮਰਥਨ ਕੀਤਾ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ—ਅਜਿਹਾ ਆਦੇਸ਼ ਬਾਹਰਲੇ ਕਾਰਨਾਂ ਦੁਆਰਾ
ਸਮਰਥਤ—ਹਾਈ ਕੋਰਟ—ਕੀ ਕਰ ਸਕਦਾ ਹੈ ਇਸ ਨੂੰ ਰਿੱਟ ਦੀ ਕਾਰਵਾਈ ਵਿੱਚ
ਰੱਦ ਕਰੇ।*

ਮੰਨਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਕਿ ਵਿਸਥਾਪਿਤ ਵਿਅਕਤੀ (ਮੁਆਵਜ਼ਾ ਅਤੇ ਮੁੜ ਵਸੇਬਾ)
ਨਿਯਮ, 1955, ਕਿਸੇ ਵੀ ਆਧਾਰ ਨੂੰ ਦਰਸਾਉਂਦੇ ਨਹੀਂ ਹਨ ਜਿਸ 'ਤੇ ਸਮਰੱਥ
ਅਧਿਕਾਰੀ ਉੱਚਤਮ ਬੋਲੀ ਨੂੰ ਰੱਦ ਕਰ ਸਕਦਾ ਹੈ। ਹਾਲਾਂਕਿ, ਨਿਯਮਾਂ ਦੇ ਨਿਯਮ
90(5) ਵਿੱਚ ਸ਼ਾਮਲ ਇੱਕ ਰਾਖਵੀਂ ਕੀਮਤ ਦੇ ਅਧੀਨ ਜਨਤਕ ਨਿਲਾਮੀ ਦੁਆਰਾ
ਕੋਈ ਵੀ ਵਿਕਰੀ ਕਰਨ ਦਾ ਉਪਬੰਧ ਇਹ ਦਰਸਾਉਂਦਾ ਹੈ ਕਿ ਨਿਲਾਮੀ ਵਿੱਚ ਪੇਸ਼
ਕੀਤੀ ਗਈ ਸਭ ਤੋਂ ਉੱਚੀ ਬੋਲੀ ਨੂੰ ਅਸਵੀਕਾਰ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ, ਜਿਵੇਂ ਕਿ
ਬੋਲੀ ਰਿਜ਼ਰਵ ਕੀਮਤ ਤੋਂ ਘੱਟ ਰਕਮ ਲਈ ਹੈ। ਹਾਲਾਂਕਿ ਨਿਯਮ ਕਾਰਨਾਂ ਦੁਆਰਾ
ਸਮਰਥਿਤ ਬੋਲੀ ਨੂੰ ਰੱਦ ਕਰਨ ਦੇ ਆਦੇਸ਼ ਦੀ ਵਿਵਸਥਾ ਨਹੀਂ ਕਰਦੇ ਹਨ, ਫਿਰ
ਵੀ ਜੇਕਰ ਨਿਯਮ 90 ਦੇ ਅਧੀਨ ਕਰਵਾਈ ਗਈ ਨਿਲਾਮੀ ਵਿੱਚ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਸਭ
ਤੋਂ ਉੱਚੀ ਬੋਲੀ ਜੋ ਕਿ ਰਿਜ਼ਰਵ ਕੀਮਤ ਤੋਂ ਕਾਫੀ ਜ਼ਿਆਦਾ ਹੈ, ਨੂੰ ਸਮਰੱਥ
ਅਥਾਰਟੀ ਦੁਆਰਾ ਰੱਦ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ, ਤਾਂ ਉਸਨੂੰ ਆਪਣੇ ਆਦੇਸ਼ ਦਾ
ਕਾਰਨਾਂ ਨਾਲ ਸਮਰਥਨ ਕਰਨਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ। . ਅਜਿਹਾ ਇਸ ਲਈ ਹੈ ਕਿਉਂਕਿ
ਕਿਸੇ ਬੋਲੀ ਨੂੰ ਰੱਦ ਕਰਨ ਜਾਂ ਮਨਜ਼ੂਰੀ ਨਾ ਦੇਣ ਦਾ ਆਦੇਸ਼ ਅਪੀਲ ਦੇ ਅਧੀਨ ਹੈ
ਅਤੇ ਸਭ ਤੋਂ ਉੱਚੀ ਬੋਲੀ ਦੇਣ ਵਾਲੇ ਦੇ ਨਾਗਰਿਕ ਅਧਿਕਾਰਾਂ ਨੂੰ ਪ੍ਰਭਾਵਿਤ ਕਰਨ
ਦੀ ਸੰਭਾਵਨਾ ਹੈ।

(ਪਰਾ 13)

ਮੰਨਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਕਿ ਕਿਸੇ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਬੋਲੀ ਨੂੰ ਮਨਜ਼ੂਰ ਜਾਂ ਰੱਦ ਕਰਨ ਲਈ ਸਮਰੱਥ ਅਥਾਰਟੀ ਦੇ ਵਿਵੇਕ ਨੂੰ ਨਿਯੰਤਰਿਤ ਕਰਨਾ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਦਾ ਕੰਮ ਨਹੀਂ ਹੈ, ਪਰ ਇਸ ਦੇ ਨਾਲ ਹੀ ਉਹ ਕਿਸੇ ਬੋਲੀ ਨੂੰ ਰੱਦ ਕਰਨ ਦੇ ਹੁਕਮ ਨੂੰ ਰੱਦ ਕਰਨ ਤੋਂ ਵੀ ਸੰਕੋਚ ਨਹੀਂ ਕਰੇਗੀ ਜੇਕਰ ਅਜਿਹੇ ਕਾਰਨਾਂ ਦੇ ਸਮਰਥਨ ਵਿੱਚ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਹੋਵੇ। ਇੱਕ ਆਰਡਰ ਪੂਰੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਬੇਲੋੜਾ ਹੈ ਜਾਂ ਸੰਪੱਤੀ ਦੀ ਵਿਕਰੀ ਦੇ ਸਵਾਲ ਨਾਲ, ਜਾਂ ਉਸ ਕੀਮਤ ਦੇ ਸਵਾਲ ਨਾਲ ਬਿਲਕੁਲ ਵੀ ਮੇਲ ਨਹੀਂ ਖਾਂਦਾ ਜੋ ਇਸਨੂੰ ਮੁਆਵਜ਼ੇ ਦੇ ਪੂਲ ਲਈ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕਰਨਾ ਹੈ। (ਪਰਾ 13)।